

основно училище "Св.Паусий Хилендарски"

с.Сотиря,общ. Сливен тел.04556/2039

e-mail : nu_sotiria@ abv.bg

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО ОТПАДАНЕ

ОТ УЧИЛИЩЕ

УЧЕБНА 2021 - 2022 ГОДИНА

Директор:

Женя Георгиева

Програмата е приета на заседание на Педагогически съвет Протокол № 8 / 14.09.2021 г., съгласувана с Обществен съвет Протокол №5/14.09.2021 г. и е утвърдена от директора със Заповед №301 / 14.09.2021 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ОУ "Свети Паисий Хилендарски", с. Сотиря е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални стратегически документи и определените приоритети за развитие в сферата на образованието, обучението и ученето в Република България и е съобразена със ЗПУО, Наредбата на приобщаващото образование и Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата представя:

- определяне на рисковите групи ученици, застрашен от отпадане в ОУ "Свети Паисий Хилендарски", с. Сотиря и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишен план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

I. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Визия:

Осигуряване на ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от ранно напускане на училище и пълноценната им личностна реализация в училищния живот.

Програмата се основава на стратегическите цели на ОУ "Свети Паисий Хилендарски":

- Поддържане на високо качество и ефективност на учебно-възпитателния процес, в съответствие с изискванията на ДООИ и стратегията на МОН за развитие на образованието в Република България;
- Сформиране потребности, интереси и нагласи за учене, обучение и самоусъвършенстване през целия живот;
- Развитие на интелектуалните възможности и комуникативните способности на личността, нейната индивидуалност и самостоятелност;
- Изграждане на естетически усет към заобикалящата среда;
- Развиване и поддържане на физическа работоспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот;
- Модернизиране и разширяване на материално-техническата база.

2. Целева група

Целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция и в частност ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа.

II. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА РИСКОВИ ФАКТОРИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Причини за направения голям брой извинени и неизвинени отсъствия и липсата на мотивация за учене у учениците.

- Ниска мотивация за учене;
- Неграмотност на родителите;
- Занижен контрол от страна на родителите;
- Ниска училищна готовност;
- Сезонна миграция на родителите;
- Нерегламентирана смяна на местоживеене;
- Дистанционно обучение в условията на Ковид-пандемията;
- Натрупани пропуски в знанията.

2. Анализ на влиянието на фактори, водещи до ранно напускане от училище.

2.1. Социално-икономически причини :

- Ниски доходи и понижен жизнен стандарт поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище;
- Родителска незаинтересованост, функционална неграмотност или нисък образователен статус на родителите и като следствие - отрицателно въздействие на домашната среда;
- Детето като трудов ресурс, подпомагащ формирането на семейния бюджет, участието му и ангажираността в домакинската работа и в грижите за по-малки братя, сестри;
- Миграция и емиграция на родителите.

2.2. Образователните причини , които са свързани както с училищната среда така и с организацията на учебния процес:

- Затруднения при усвояване на учебния материал, слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище - липса на мотивация за учене;
- Недостатъчно осигуряване на практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати за придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна реализация;
- Недостатъчно ефективна предучилищна подготовка и недобро владение на българския език;
- Липса на ЦДО на учебния процес в училище;
- Недостатъчен сграден фонд

2.3. Етнокултурни причини, свързани със спецификите на ромския етнос:

- Ранно стъпване в брак;

- Ниска ценност на образованието;
- Не добро владеене на българския език, затрудняващо усвояването на изучавания материал и комуникацията в училище.

2.4. Институционални причини:

- Недобра координация между различните служби и специалисти на национално и регионално ниво;
- Липса на ефективни санкции за родителите.

III. РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В РИСК ОТ ОТПАДАНЕ

1. Обхват на децата и учениците в задължителна училищна възраст

1.1 Координация и общи действия на училищния екип, социалните служби и местната власт/служебни преписки и кореспонденция/

- община – списък на подлежащите на задължително обучение
- данни от детски градини

1.2 Стриктно спазване на мерките за недопускане на фиктивно записани ученици

1.3. Стриктно водене и контрол на задължителната учебна документация:

- Книга на подлежащите на задължително обучение ученици
- Главна книга на учениците до VII клас
- Дневник на класа

2. Идентифициране на рискови фактори за преждевременно напускане на ученици от училище

2.1. Ранно идентифициране на деца в риск чрез периодично проучване и оценка на потребностите и интересите на учениците:

- Интервю с учениците;
- Анкета/агресия/ ;
- Индивидуални срещи и анкети с родителите;
- Въпросник за ученика;
- Анкета за учителя;
- Анализ на проучванията.

2.2. Критерии за идентифициране на ученик в риск от отпадане:

- Промяна в поведението на ученика: зачестили закъснения, безпричинни и продължителни отсъствия от училище, зачестили бягства от часове, проблеми с дисциплината, общуването и взаимоотношенията със съучениците, спад на интереса към учебния материал, влошаване на успеха и отказ да работи в час, отдръпване, затваряне в себе си, незаинтересованост към и от нищо, проблемна семейна среда / незаинтересовани или отсъстващи родители, развод или смърт в семейството, влошени взаимоотношения в семейството/;
- Снимане на статус по информация събрана от медиатор, разговор с родител, наблюдение от класен ръководител, съученици;
- По даден сигнал от други институции – отдел „Закрила на детето“, МКМППМН, ДПС, МВР и др.

3. Механизъм за прилагане на критериите за идентифициране на дете в риск от отпадане:

- Класният ръководител осъществява връзка с родителите на ученика чрез телефонен разговор, образователен медиатор, екипа за обхват и др. Ако след проведения разговор родителите съдействат за връщането на детето в училище, класният ръководител осъществява дейности, адресирани към ученика чрез обща педагогическа и социалнопедагогическа подкрепа с цел задържане, успешно учене, социално справяне и личностно развитие на ученика, които се отразяват от класния ръководител в електронния дневник;
- При условие, че разговорът не доведе до връщането на ученика в училище, следва активна работа на медиатора със семейството за мотивиране на ученика към завръщане в училище. В случай, че ученикът продължи учебната си дейност, класният ръководител осъществява дейности по обща подкрепа, описани по-горе;
- При условие, че дейностите, предвидени за задържане и приобщаване на ученика към образователния процес в училище не доведат до очаквания резултат, ученикът се вписва регистъра на учениците, застрашени от отпадане, чийто формат, начинът и лицето са определени от училището;:
- Администраторът отразява в ИСМР актуалния статус на ученика, в резултат на което екипът за обхват и задържане да предложи най-подходящите мерки, които биха били ефективни за връщане на ученика в училище и тези мерки да са отбелязани в профила на ученика.

4. Изготвяне и постоянно актуализиране на регистър на учениците, идентифицирани като ученици в риск

- Изготвяне на индивидуална карта за оценка на риска от отпадане от училище с препоръки за застрашените от отпадане деца;
- Разработване и прилагане на програми за обучителни и извънкласни занимания по интереси, спорт, кариерно ориентиране, съобразено с възможностите и интересите на ученика и други мерки, мотивиращи ученика да остане в училище;
- Ефективна работа с родителите;
- Отчет за резултатите от предприетите мерки и действия относно застрашените от отпадане ученици;
- Водене и актуализиране на регистър за противодействие на училищния тормоз – протоколи.

5. Контрол на редовното и точно отразяване/ нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация

- Текущи проверки на училищната документация, свързана с отразяването на отсъствията на учениците.

6. Формиране на работни групи за работа с педагогически съветник

- План на педагогическия съветник, индивидуални програми, психолого-педагогическа характеристика.

7. Разработване, участие и партньорство в проекти и национални програми с цел обхват и задържане на децата и учениците в риск от отпадане.

8. Координация и общи действия на училищния екип, социалните служби и местната власт

- Активна работа по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

- Уведомителни писма до кмета на общината относно предприетите мерки и отпадането на учениците от училище;
- Уведомителни писма до отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане” – за оказване на съдействие относно задържането на учениците в училище.

IV. ФОРМИ И МЕТОДИ ЗА РАБОТА С ДЕЦА, ЗАСТРАШЕНИ ОТ НЕПОСТЪПВАНЕ ИЛИ РАМНО НАПУСКАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

- оценка на риска от отпадане от училище;
- повишаване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда обвързана с резултатите и постиженията на учениците;
- включване в плана на училищния ученически парламент дейности за създаване на подкрепяща среда
- педагогическа подкрепа за попълване на образователни дефицити - индивидуална и групова;
- целодневна организация на учебния процес;
- консултиране на децата за разрешаване емоционални, комуникативни, адаптационни, обучителни и други затруднения.
- професионално ориентиране и консултиране;
- програми за придружаване на детето - комплекс от дейности, които са неформални, извънучилищни и извънкласни занимания. Работи се преди всичко за мотивацията и желанието на детето да учи;
- насочване и посредничество за включване в различни спортни, културни и образователни дейности, които помагат на детето да осмисли свободното си време, да се справи със затрудненията в ученето, да участва активно в различни форми на социален живот, да натрупа нов позитивен социален опит;
- работа с родители на деца в риск от отпадане от училище;
- извънкласни занимания и дейности за децата - спортни занимания, ателиета, клубове по интереси и др., които помагат на детето да осмисли свободното си време, да се справи със затрудненията в ученето, да участва активно в различни форми на социален живот, да натрупа нов позитивен социален опит;
- изграждане на мрежа за работа с педагогически съветник;
- превантивни обучителни и занимателни дейности и ангажиране на учителите с тяхното изпълнение;
- съдействие за получаване на образование; професионално ориентиране и подготовка – насочване към различни професионални курсове; развиване на творческите способности на децата; информиране на децата за техните права и застъпничество;
- индивидуална педагогическа работа с детето;
- социално-психологическа работа с детето и семейството, свързана с причините за отпадане на детето от образователната система;
- подкрепа на деца със специални образователни потребности; включване в клубни и групови дейности;
- провеждане на информационни срещи и обучения за ученици, родители и учители по теми, свързани с: развитие на социални умения; ефективни модели за комуникация във връзката родител – дете; справяне с трудно поведение; сексуално възпитание и образование и др.

V. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
1. Мерки за превенция на преждевременното напускане			
На училището			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
Разработване и изпълнение на политики в училището			
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците	Директор ЗДУД класни ръководители	постоянен	Бр. отсъствия Бр. преместени ученици
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор ЗДАСД ЗДУД	постоянен	Брой извършени проверки
Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла, мероприятия и др.	Педагогически съветници, класни ръководители,	постоянен	Брой табла Брой мероприятия
Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании, инициативи, изяви и др.	Класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Брой проведени мероприятия Брой участвали деца
Изготвяне и актуализиране на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък -изготвяне на карта за всеки ученик	класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Изготвен 1 бр. регистър Бр. карти
Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция	Директор, ЗДУД, класни ръководители, учители	постоянен	Брой НП Брой проекти

на отпадащите ученици			
Обхващане на учениците в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители, учители	постоянен	Брой обхванати ученици
Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности – занимания по интереси, участия в личностни изяви и конкурси и др.	ЗДУД, ръководителите на групите, класни ръководители, учители, педагогически съветници	Постоянен	Брой обхванати ученици
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище, работа в мултикултурна среда и др.	Директор главен учител	постоянен	Брой обучени учители
По-голяма атрактивност и достъпност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и др. иновативни подходи	Учителите	постоянен	Бр.извършени проверки Брой проведени открити уроци
Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	В края на първи срок, края на учебната година	Резултати от обучението
Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор, ЗДУД	В края на първи срок, края на учебната година, при необходимост	Брой напуснали ученици
1.3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП	Директор, учители работещи с деца	постоянен	Брой разработени ИУП

-осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	със СОП ресурсни учители, педагогически съветници		
II.ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
Включване на родителската общност и повишаване на активността в училищната дейност	Класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Брой инициативи
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Класни ръководители	постоянен	Брой срещи
Сътрудничество с различни институции и организации, включително и неправителствени	Директор Класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Брой срещи
2.2.Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
Планиране на дейности, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Брой проведени срещи и консултации
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители, педагогически съветници	постоянен	Брой инициативи
III.ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
Анализ на резултатите от дейностите и мерките по програмата	Директор, класни ръководители, педагогически съветници	В края на първи срок, края на учебната година, при необходимост	Брой отчети

Изготвил:.....
Мария Хаджистойчева